

УДК 517.956

## УКОРОЧЕННЯ МІШАНОЇ ЗАДАЧІ ДЛЯ ЗЛІЧЕНОЇ ГІПЕРБОЛІЧНОЇ СИСТЕМИ ЛІНІЙНИХ РІВНЯНЬ

Тарас ФІРМАН

Львівський національний університет імені Івана Франка,  
вул. Університетська, 1, Львів, 79000  
e-mail: tarasfirman91@ukr.net

До мішаної задачі в прямокутнику для зліченої гіперболічної системи лінійних рівнянь першого порядку з двома незалежними змінними побудовано вкорочену задачу.

*Ключові слова:* гіперболічна система, лінійні рівняння, укорочена задача, метод характеристик.

**1. Вступ.** Злічені системи, тобто диференціальні рівняння в просторі  $\mathfrak{M}$  обмежених числових послідовностей [1], мають властивості, які дають змогу застосовувати їх для дослідження багатьох математичних моделей, зокрема, при використанні методу Фур'є до розв'язання диференціальних рівнянь з частинними похідними. Основні проблеми дослідження злічених систем для звичайних диференціальних рівнянь наведено в працях [1-4].

Питання укорочення злічених систем актуальне, оскільки для скінченних систем розроблено методи їхнього розв'язання. Тому для вкороченої системи достатньо довести, що її розв'язки майже не відрізняються від розв'язків зліченої системи.

У цій праці до мішаної задачі в прямокутнику для зліченої гіперболічної системи лінійних рівнянь першого порядку з двома незалежними змінними застосовано деякий аналог методу вкорочення злічених систем звичайних диференціальних рівнянь [4]. Подібний підхід використано в [5,6].

**2. Формулювання задачі.** У прямокутнику  $\Pi = \{(x, t) : 0 \leq x \leq l, 0 \leq t \leq T\}$  розглянемо злічену гіперболічну систему лінійних диференціальних рівнянь першого порядку, записану в інваріантах

$$\frac{\partial u_i}{\partial t} + \lambda_i(x, t) \frac{\partial u_i}{\partial x} = \sum_{j=1}^{\infty} a_{ij}(x, t) u_j(x, t) + f_i(x, t), \quad i \in \mathbb{N}. \quad (1)$$

Нехай  $I^+ = \{2k - 1 | k \in \mathbb{N}\}$ , а  $I^- = \mathbb{N} / I^+$  і, крім того, впорядковані в кожній точці прямокутника  $\Pi$  так:

$$\lambda_1(x, t) \geq \lambda_3(x, t) \geq \dots \geq \lambda_{2k-1}(x, t) \geq \dots,$$

$$\lambda_2(x, t) \leq \lambda_4(x, t) \leq \dots \leq \lambda_{2k}(x, t) \leq \dots,$$

де  $\lambda_i$  з непарними індексами будуть додатними величинами, а з парними – від’ємними.

Для системи (1) задамо початкову

$$u_i(x, 0) = g_i(x), \quad x \in [0, l], \quad i \in \mathbb{N}, \quad (2)$$

та крайові

$$\begin{aligned} u_i(0, t) &= \sum_{j \in I^-} \alpha_{ij}(t) u_j(0, t) + h_i(t), \quad t \in [0, T], \quad i \in I^+, \\ u_i(l, t) &= \sum_{j \in I^+} \beta_{ij}(t) u_j(l, t) + r_i(t), \quad t \in [0, T], \quad i \in I^- \end{aligned} \quad (3)$$

умови.

Задачу (1)–(3) будемо розглядати у просторі  $C^\infty$ , елементом якого є зчисленна сукупність неперервних функцій, рівномірно обмежених деякою сталою. В просторі  $C^\infty$  визначимо норму для вектора  $u(x, t) = (u_1(x, t), u_2(x, t), \dots)$

$$\|u\| = \sup_{i \in \mathbb{N}} \max_{(x,t) \in \Pi} \{|u_i(x, t)|\}.$$

Надалі будемо використовувати позначення  $u = (u_1, u_2, \dots)$ ,  $\lambda = (\lambda_1, \lambda_2, \dots)$ ,  $g = (g_1, g_2, \dots)$ .

Через  $\varphi_i(\tau; x, t)$  позначимо розв’язок задачі

$$\frac{d\xi}{d\tau} = \lambda_i(\xi, \tau), \quad i \in \mathbb{N} \quad (4)$$

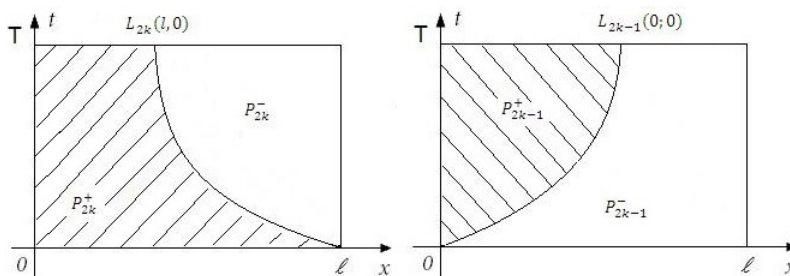
з початковими умовами

$$\xi|_{\tau=t} = x. \quad (5)$$

Нехай  $L_i(x, t)$  – інтегральна крива, задана рівнянням  $\xi = \varphi_i(\tau; x, t)$ , яка виходить з точки  $(x, t)$ , а  $t_i(x, t)$  – ордината перетину  $i$ -ї характеристики з прямою  $x = 0$  або  $x = l$  у напрямі спадання  $t$ .

**3. Основні результати.** Достатньо розглядати прямокутник  $[0, l] \times [0, T]$ , де  $T$  вибрано так, що  $L_1(0, 0)$  і  $L_2(l, 0)$  не перетинаються [7]. Це забезпечує те, що усі характеристики, які виходять з нижніх кутових точок, не будуть перетинатися в  $\Pi$ .

Нехай  $P_{2k}^+ = \{(x, t) : x \leq L_{2k}(l, 0), (x, t) \in \Pi\}$ , а  $P_{2k}^- = \Pi \setminus P_{2k}^+$ . Аналогічно визначимо  $P_{2k-1}^+ = \{(x, t) : x \leq L_{2k-1}(0, 0), (x, t) \in \Pi\}$  і  $P_{2k-1}^- = \Pi \setminus P_{2k-1}^+$  (див рис.).



Області  $P_{2k}^+$  і  $P_{2k}^-$ ,  $P_{2k-1}^+$  і  $P_{2k-1}^-$

Будемо вважати, що функція  $\lambda : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathfrak{M}$  задовольняє умову Ліпшиця за змінною  $x$  в  $\Pi$ , якщо  $\lambda_i \in Lip_x(\Pi)$  для всіх  $i \in \mathbb{N}$ .

Поряд з системою (1) розглянемо вкорочену систему диференціальних рівнянь

$$\frac{\partial u_i^n}{\partial t} + \lambda_i(x, t) \frac{\partial u_i^n}{\partial x} = \sum_{j=1}^{\infty} a_{ij}(x, t) u_j^n(x, t) + f_i(x, t), \quad i \in \{1, \dots, n\}, \quad (6)$$

де  $u_i^n(x, t)$  для  $i \in \{n+1, \dots\}$  визначені так:

$$u_{2k}^n(x, t) = \begin{cases} g_{2k}(\varphi_{2k}(0; x, t)), & \text{при } (x, t) \in P_{2k}^+, \\ \sum_{j=1}^{[\frac{n+1}{2}]} \beta_{2k, 2j-1}(t_{2k}(x, t)) u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x, t)) + \\ \quad + \sum_{j=[\frac{n+1}{2}]+1}^{\infty} \beta_{2k, 2j-1}(t_{2k}(x, t)) g_{2j-1}(\varphi_{2j-1}(0; l, t_{2k}(x, t))) + \\ \quad + r_{2k}(t_{2k}(x, t)), & \text{при } (x, t) \in P_{2k}^-, \end{cases} \quad (7)$$

$$u_{2k-1}^n(x, t) = \begin{cases} g_{2k-1}(\varphi_{2k-1}(0; x, t)), & \text{при } (x, t) \in P_{2k-1}^-, \\ \sum_{j=1}^{[\frac{n}{2}]} \alpha_{2k-1, 2j}(t_{2k-1}(x, t)) u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x, t)) + \\ \quad + \sum_{j=[\frac{n}{2}]+1}^{\infty} \alpha_{2k-1, 2j}(t_{2k-1}(x, t)) g_{2j}(\varphi_{2j}(0; 0, t_{2k-1}(x, t))) + \\ \quad + h_{2k-1}(t_{2k-1}(x, t)), & \text{при } (x, t) \in P_{2k-1}^+, \end{cases} \quad (8)$$

з початковою умовою (2) та крайовими умовами (3).

Задачу (6), (2), (3) назвемо укороченою мішаною задачею, що відповідає задачі (1)-(3).

Інтегруванням кожного з рівнянь системи (1) вздовж відповідних характеристик зведемо задачу (1)-(3) до системи інтегро-функціональних рівнянь

$$u_i(x, t) = \omega_i[u](x, t) + \int_{\max\{t_i(x, t), 0\}}^t \left( \sum_{j=1}^{\infty} a_{ij} u_j + f_i \right) [(\varphi_i(\tau; x, t), \tau)] d\tau, \quad i \in \mathbb{N} \quad (9)$$

де

$$\omega_i[u](x, t) = \begin{cases} \sum_{j \in I^-} \alpha_{ij}(t_i(x, t)) u_j(0, t_i(x, t)) + h_i(t_i(x, t)), & \text{при } \varphi_i(t_i(x, t); x, t) = 0, \\ g_i(\varphi_i(0; x, t)), \\ \sum_{j \in I^+} \beta_{ij}(t_i(x, t)) u_j(l, t_i(x, t)) + r_i(t_i(x, t)), & \text{при } \varphi_i(t_i(x, t); x, t) = l. \end{cases} \quad (10)$$

Для вкороченої системи отримаємо

$$u_i^n(x, t) = \sigma_i[u^n](x, t) + \int_{\max\{t_i(x, t), 0\}}^t \left( \sum_{j=1}^{\infty} a_{ij} u_j^n + f_i \right) [(\varphi_i(\tau; x, t), \tau)] d\tau, \quad i \in \{1, \dots, n\}, \quad (11)$$

де

$$\sigma_{2k}[u^n](x, t) = \begin{cases} g_{2k}(\varphi_{2k}(0; x, t)), & \text{при } (x, t) \in P_{2k}^+, \\ \sum_{j=1}^{\infty} \beta_{2k, 2j-1}(t_{2k}(x, t)) u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x, t)) + r_{2k}(t_{2k}(x, t)), & \\ \text{при } (x, t) \in P_{2k}^-, \end{cases} \quad (12)$$

$$\sigma_{2k-1}[u^n](x, t) = \begin{cases} g_{2k-1}(\varphi_{2k-1}(0; x, t)), & \text{при } (x, t) \in P_{2k-1}^-, \\ \sum_{j=1}^{\infty} \alpha_{2k-1, 2j}(t_{2k-1}(x, t)) u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x, t)) + h_{2k-1}(t_{2k-1}(x, t)), & \\ \text{при } (x, t) \in P_{2k-1}^+. \end{cases} \quad (13)$$

**Означення 1.** Неперервну функцію  $u : \Pi \rightarrow \mathfrak{M}$ , яка задовольняє систему інтегро-функціональних рівнянь (9), назвемо узагальненим розв'язком задачі (1)-(3).

Аналогічно визначимо узагальнений розв'язок укороченої задачі як неперервний розв'язок системи (11). Позначимо  $a_i \equiv \sum_{j=1}^{\infty} |a_{ij}(x, t)|$ ,  $\alpha_{2i-1} \equiv \sum_{j=1}^{\infty} |\alpha_{2i-1, 2j}(t)|$ ,

$$\beta_{2i} \equiv \sum_{j=1}^{\infty} |\beta_{2i, 2j-1}(t)|.$$

**Теорема 1.** Нехай вихідні дані задачі (1)-(3) задовольняють умови:

- 1)  $\lambda \in C^\infty(\Pi) \cap \text{Lip}_x(\Pi)$ ;
- 2) для довільного  $i \in \mathbb{N}$ , функції  $a_i \in C(\Pi)$ ,  $\alpha_{2i-1} \in C[0, T]$ ,  $\beta_{2i} \in C[0, T]$  обмежені

$$a_i(x, t) \leq a(x, t),$$

$$\alpha_{2i-1}(t) \leq \alpha(t),$$

$$\beta_{2i}(t) \leq \beta(t),$$

де  $a(x, t), \alpha(t), \beta(t)$  – деякі неперервні функції;

- 3) для довільної  $u \in D$ , де  $D$  – обмежена область простору  $C^\infty$ , виконуються обмеження:

$$\left| \sum_{j=1}^{\infty} a_{ij}(x, t) u_j(x, t) + f_i(x, t) \right| \leq A_i,$$

$$\left| \sum_{j=1}^{\infty} \alpha_{2i-1, 2j}(t) u_{2j}(0, t) \right| \leq \Lambda_{2i-1},$$

$$\left| \sum_{j=1}^{\infty} \beta_{2i, 2j-1}(t) u_{2j-1}(l, t) \right| \leq B_{2i},$$

де  $A_i, \Lambda_{2i-1}, B_{2i}$  – деякі сталі, причому  $A_i, \Lambda_{2i-1}, B_{2i} \rightarrow 0$ , при  $i \rightarrow \infty$ ;

- 4) виконуються умови погодження нульового порядку:

$$g_{2i-1}(0) = \sum_{j=1}^{\infty} \alpha_{2i-1, 2j}(0) g_{2j}(0) + h_{2i-1}(0), \quad i \in \mathbb{N},$$

$$g_{2i}(l) = \sum_{j=1}^{\infty} \beta_{2i,2j-1}(0)g_{2j-1}(l) + r_{2i}(0), \quad i \in \mathbb{N}.$$

Тоді розв'язок задачі (1)-(3) та задачі для вкороченої системи (6), (2),(3) будуть як завгодно близькі при достатньо великому, але скінченному значенні  $n$ .

Доведення. Нехай  $A = \max_{(x,t) \in \Pi} \{|a(x,t)|\}$ ,  $\Lambda = \max_{t \in [0,T]} \{|\alpha(t)|\}$  та  $B = \max_{t \in [0,T]} \{|\beta(t)|\}$ .

Оцінимо різницю  $|u_i(x,t) - u_i^n(x,t)|$  для  $i \in \{n+1, \dots\}$ . Нехай спочатку  $i = 2k$  та  $(x,t) \in P_{2k}^+$ . Одержимо оцінку

$$|u_{2k}(x,t) - u_{2k}^n(x,t)| \leq |\omega_{2k}[u](x,t) - g_{2k}(\varphi_{2k}(0;x,t))| + \int_0^t A_{2k} d\tau \leq TA_{2k} \rightarrow 0 \text{ при } k \rightarrow \infty.$$

Якщо  $i = 2k$  та  $(x,t) \in P_{2k}^-$ , то матимемо

$$\begin{aligned} |u_{2k}(x,t) - u_{2k}^n(x,t)| &\leq |\omega_{2k}[u](x,t) - \sum_{j=1}^{[\frac{n+1}{2}]} \beta_{2k,2j-1}(t_{2k}(x,t))u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x,t)) - \\ &- \sum_{j=[\frac{n+1}{2}]+1}^{\infty} \beta_{2k,2j-1}(t_{2k}(x,t))g_{2j-1}(\varphi_{2k}(0;l, t_{2k}(x,t))) - r_{2k}(t_{2k}(x,t))| + \int_{t_{2k}(x,t)}^t A_{2k} d\tau \leq \\ &\leq TA_{2k} + 2B_{2k} \rightarrow 0, \text{ при } k \rightarrow \infty. \end{aligned}$$

Тепер нехай  $i = 2k - 1$ , та  $(x,t) \in P_{2k-1}^-$ . Тоді

$$\begin{aligned} |u_{2k-1}(x,t) - u_{2k-1}^n(x,t)| &\leq |\omega_{2k-1}[u](x,t) - g_{2k-1}(\varphi_{2k-1}(0;x,t))| + \\ &+ \int_0^t A_{2k-1} d\tau \leq TA_{2k-1} \rightarrow 0, \text{ при } k \rightarrow \infty. \end{aligned}$$

Якщо  $i = 2k - 1$ , та  $(x,t) \in P_{2k-1}^+$ , то

$$\begin{aligned} |u_{2k-1}(x,t) - u_{2k-1}^n(x,t)| &\leq |\omega_{2k-1}[u](x,t) - \sum_{j=1}^{[\frac{n}{2}]} \alpha_{2k-1,2j}(t_{2k-1}(x,t))u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x,t)) - \\ &- \sum_{j=[\frac{n}{2}]+1}^{\infty} \alpha_{2k-1,2j}(t_{2k-1}(x,t))g_{2j}(\varphi_{2k-1}(0;0, t_{2k-1}(x,t))) - h_{2k-1}(t_{2k-1}(x,t))| + \\ &+ \int_{t_{2k-1}(x,t)}^t A_{2k-1} d\tau \leq TA_{2k-1} + 2\Lambda_{2k-1} \rightarrow 0, \text{ при } k \rightarrow \infty. \end{aligned}$$

Отже, для  $i \in \{n+1, \dots\}$  та довільного  $\delta > 0$  при досить великому значенні  $n$  буде виконуватися

$$|u_i(x,t) - u_i^n(x,t)| < \delta,$$

для довільного  $(x,t) \in \Pi$ .

Нехай  $U(t) = \sup_{\substack{1 \leq i \leq n \\ x, \tau \leq t}} \{|u_i(x,\tau) - u_i^n(x,\tau)|\}$ .

Оцінимо різницю  $|u_i(x, t) - u_i^n(x, t)|$  для  $i \in \{1, \dots, n\}$ . Для  $i = 2k$  та  $(x, t) \in P_{2k}^+$  правильна оцінка

$$|u_{2k}(x, t) - u_{2k}^n(x, t)| \leq |\omega_{2k}[u](x, t) - \sigma_{2k}[u^n](x, t)| + \int_0^t \left| \sum_{j=1}^{\infty} (a_{2k,j}(u_j - u_j^n)) [(\varphi_{2k}(\tau; x, t), \tau)] \right| d\tau \leq TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau.$$

Якщо  $i = 2k$  та  $(x, t) \in P_{2k}^-$ , то

$$\begin{aligned} |u_{2k}(x, t) - u_{2k}^n(x, t)| &\leq |\omega_{2k}[u](x, t) - \sigma_{2k}[u^n](x, t)| + \\ &+ \int_{t_{2k}(x,t)}^t \left| \sum_{j=1}^{\infty} (a_{2k,j}(u_j - u_j^n)) [(\varphi_{2k}(\tau; x, t), \tau)] \right| d\tau \leq \\ &\leq \left| \sum_{j=1}^{\infty} \beta_{2k,2j-1}(t_{2k}(x, t))(u_{2j-1}(l, t_{2k}(x, t)) - u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x, t))) \right| + TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau \leq \\ &\leq TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau + B(\delta + \max_{\substack{1 \leq j \leq [\frac{n+1}{2}], \\ (x,t) \in P_{2k}^-}} \{|u_{2j-1}(l, t_{2k}(x, t)) - u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x, t))|\}). \end{aligned}$$

Нехай тепер  $i = 2k - 1$  та  $(x, t) \in P_{2k-1}^-$ . Тоді

$$|u_{2k-1}(x, t) - u_{2k-1}^n(x, t)| \leq |\omega_{2k-1}[u](x, t) - \sigma_{2k-1}[u^n](x, t)| + \int_0^t \left| \sum_{j=1}^{\infty} (a_{2k,j}(u_j - u_j^n)) [(\varphi_{2k-1}(\tau; x, t), \tau)] \right| d\tau \leq TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau.$$

Якщо  $i = 2k - 1$  та  $(x, t) \in P_{2k-1}^+$ , то

$$\begin{aligned} |u_{2k-1}(x, t) - u_{2k-1}^n(x, t)| &\leq |\omega_{2k-1}[u](x, t) - \sigma_{2k-1}[u^n](x, t)| + \\ &+ \int_{t_{2k-1}(x,t)}^t \left| \sum_{j=1}^{\infty} (a_{2k,j}(u_j - u_j^n)) [(\varphi_{2k-1}(\tau; x, t), \tau)] \right| d\tau \leq \\ &\leq \left| \sum_{j=1}^{\infty} \alpha_{2k-1,2j}(t_{2k-1}(x, t))(u_{2j}(0, t_{2k-1}(x, t)) - u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x, t))) \right| + TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau \leq \\ &\leq TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau + \Lambda(\delta + \max_{\substack{1 \leq j \leq [\frac{n}{2}], \\ (x,t) \in P_{2k-1}^+}} \{|u_{2j}(0, t_{2k-1}(x, t)) - u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x, t))|\}). \end{aligned}$$

Оцінимо різниці  $|u_{2j-1}(l, t_{2k}(x, t)) - u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x, t))|$  та  $|u_{2j}(0, t_{2k-1}(x, t)) - u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x, t))|$ . Якщо  $(x, t) \in P_{2k}^-$ , то

$$|u_{2j-1}(l, t_{2k}(x, t)) - u_{2j-1}^n(l, t_{2k}(x, t))| \leq$$

$$\leq \int_0^{t_{2k}(x,t)} \left| \sum_{p=1}^{\infty} (a_{2j-1,p}(u_p - u_p^n)) [(\varphi_{2j-1}(\tau; l, t_{2k}(x,t)), \tau)] \right| d\tau \leq TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau.$$

Для  $(x, t) \in P_{2k-1}^+$  одержимо

$$|u_{2j}(0, t_{2k-1}(x,t)) - u_{2j}^n(0, t_{2k-1}(x,t))| \leq \int_0^{t_{2k-1}(x,t)} \left| \sum_{p=1}^{\infty} (a_{2j,p}(u_p - u_p^n)) [(\varphi_{2j}(\tau; 0, t_{2k-1}(x,t)), \tau)] \right| d\tau \leq TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau.$$

Тому для всіх  $(x, t) \in \Pi$  та  $i = 2k$  матимемо

$$|u_{2k}(x,t) - u_{2k}^n(x,t)| \leq B\delta + TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau + B(TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau).$$

Для  $i = 2k - 1$  та  $(x, t) \in \Pi$  одержимо

$$|u_{2k-1}(x,t) - u_{2k-1}^n(x,t)| \leq \Lambda\delta + TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau + \Lambda(TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau).$$

Звідси одержимо, що для всіх  $i \in \{1, \dots, n\}$  та  $(x, t) \in \Pi$

$$|u_i(x,t) - u_i^n(x,t)| \leq (B + \Lambda)\delta + TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau + (B + \Lambda)(TA\delta + A \int_0^t U(\tau) d\tau).$$

Тому для функції  $U(t)$  матимемо

$$U(t) \leq (TA(\Lambda + B + 1) + \Lambda + B)\delta + A(\Lambda + B + 1) \int_0^t U(\tau) d\tau.$$

За лемою Гронуолла-Беллмана отримаємо

$$U(t) \leq (TA(\Lambda + B + 1) + \Lambda + B)\delta e^{A(\Lambda+B+1)t} \leq (TA(\Lambda + B + 1) + \Lambda + B)\delta e^{A(\Lambda+B+1)T}.$$

Вибравши досить мале значення  $\delta$ , завдяки вибору досить великого  $n$ , можна досягнути того, що для всіх  $i \in \{1, \dots, n\}$  буде виконуватися

$$|u_i(x,t) - u_i^n(x,t)| < \varepsilon,$$

а це означає, що для довільного  $i \in \mathbb{N}$ ,

$$|u_i(x,t) - u_i^n(x,t)| < \varepsilon.$$

Теорема доведена. □

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Самойленко А.М.* Счетные системы дифференциальных уравнений / *А.М. Самойленко, Ю.В. Теплинський.* – К.: Ин-т математики, 1993. – 308 с.

2. Камбулов В.Ф. Об одном модельном гиперболическом уравнении, возникающем в радиофизике / В.Ф. Камбулов, А.Ю. Колесов // Матем. моделирование. – 1996. – Т. 8, №1. – С. 93-102.
3. Недокіс В.А. Зліченноточкові крайові задачі для диференціальних рівнянь у просторі обмежених числових послідовностей: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіз.-мат. наук / В.А. Недокіс. – Київ, 2006. – 25 с.
4. Яцюк В.Т. К исследованию счетных систем дифференциальных уравнений в пространстве  $C^\infty$  / В.Т. Яцюк: Асимптотические и качественные методы в теории нелинейных колебаний. – К.: Изд. Ин-та математики АН УССР, 1971. – С. 218-239.
5. Хома Г.П. Вкорочення зчисленної системи диференціальних рівнянь в частинних похідних / Г.П. Хома, В.Т. Яцюк // Укр. мат. журн. – 1972. – Т. 24, №3. – С. 417-420.
6. Фірман Т.І. Розв'язність задачі Коші для зліченної гіперболічної системи квазілінійних рівнянь першого порядку / Т.І. Фірман // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Серія матем. і інформ. – 2013. – Вип. 24, №2. – С. 206-213.
7. Аболиня В.Э. Смешанная задача для почти линейной гиперболической системы на плоскости / В.Э. Аболиня, А.Д. Мышкис // Матем. сб. – 1960. – Т. 50, Вып. 4. – С. 423-442.

*Стаття: надійшла до редакції 21.02.2014*

*прийнята до друку 28.02.2014*

## TRUNCATION OF INITIAL-BOUNDARY VALUE PROBLEM FOR COUNTABLE LINEAR HYPERBOLIC SYSTEM

**Taras FIRMAN**

*Ivan Franko National University of Lviv,*

*Universytetska Str., 1, Lviv, 79000*

*e-mail: tarasfirman91@ukr.net*

We study the initial-boundary problem for a countable hyperbolic system of the first order linear equations with two independent variables in a rectangle. The corresponding truncated problem was constructed.

*Key words:* hyperbolic system, linear equation, truncated problem, method of characteristic.



**УСЕЧЕНИЕ СМЕШАНОЙ ЗАДАЧИ ДЛЯ СЧЁТНОЙ  
ГИПЕРБОЛИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ ЛИНЕЙНЫХ УРАВНЕНИЙ****Тарас ФІРМАН**

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,  
ул. Университетская, 1, Львов, 79000  
e-mail: tarasfirman91@ukr.net*

К смешанной задаче в прямоугольнике для счетной гиперболической системы линейных уравнений первого порядка с двумя независимыми переменными построено укороченную задачу.

*Ключевые слова:* гиперболическая система, линейные уравнения, укороченная задача, метод характеристик.